

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

THE ACCOUNTING-ANALYTICAL PROVISION OF RESULT ACTIVITIES MANAGEMENT IN HOTEL BUSINESS ENTERPRISES

УДК 657:640.41

Побережна Н.М.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та обліку Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Стригуль Л.С.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та обліку Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Мельник О.В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та обліку Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

У статті обґрунтовано зростання вимог до формування та дієвості обліково-аналітичного забезпечення процесів управління підприємствами готельного бізнесу. Визначено основні складові обліково-аналітичного забезпечення управління результатами діяльності підприємства, а саме облікову систему, до якої запропоновано відносити фінансовий, управлінський та податковий облік, та аналітичну систему, яка включає організаційні етапи аналітичної роботи на підприємстві. Відзначено особливу роль облікової політики. Запропоновано основні етапи розроблення положення про аналітичну роботу готельного підприємства.

Ключові слова: готельне господарство, індустрія туризму, колективні засоби розміщення, обліково-аналітичне забезпечення, результати діяльності, облікова політика, аналітична робота.

В статье обоснован рост требований к формированию и действенности учетно-аналитического обеспечения процессов управления предприятиями гостиничного бизнеса. Определены основные составляющие учетно-аналитического обеспечения управления результатами деятельности предприятия, а именно учетная система, к которой предложено относить финансовый, управленческий и налоговый

учет, и аналитическая система, которая включает организационные этапы аналитической работы на предприятии. Отмечена особая роль учетной политики. Предложены основные этапы разработки положения об аналитической работе гостиничного предприятия.

Ключевые слова: гостиничное хозяйство, индустрия туризма, коллективные средства размещения, учетно-аналитическое обеспечение, результаты деятельности, учетная политика, аналитическая работа.

The article substantiates the growth of requirements for the formation and efficiency of accounting-analytical provision of the processes of management of hotel business enterprises. The main components of accounting-analytical provision for managing the results of an enterprise's activities are defined: an accounting system, it is proposed to include financial, managerial and tax accounting into it, and an analytical system, which includes the organizational stages of analytical work in an enterprise. The special role of accounting policy is noted in the article. The main stages of the analytical work of the hotel enterprise regulations development are proposed.

Key words: hotel industry, tourism industry, collective accommodation facilities, accounting-analytical provision, activity results, accounting policies, analytical work.

Постановка проблеми. За умови підвищення ефективності діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу як складової туристичної галузі та з урахуванням поставлених задач «Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016–2020 роки» [1] щодо «перетворення її у високорентабельну, інтегровану у світовий ринок галузь, що зможе стати вагомим чинником прискорення економічного зростання, підтримки зайнятості, структурної модернізації економіки, наповнення бюджетів всіх рівнів» [1, с. 3], перед управлінцями та власниками таких підприємств постає нагальне завдання пошуку нових підходів обліку та методів управління їх діяльністю. Отже, особливої актуальності набувають питання ефективного поточного та стратегічного управління діяльністю підприємств готельного бізнесу, що потребує належного рівня його обліково-аналітичного забезпечення з використанням дієвих форм фінансової, бухгалтерської та управлінської звітності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед наукових досліджень у сфері управління підприємствами готельного бізнесу необхідно відзначити окремі питання, якими займалися сучасні науковці.

Так, вирішенням проблем формування обліково-аналітичного забезпечення підприємств готельно-ресторанної справи та використання

інформаційно-аналітичної бази в управлінні економічною діяльністю суб'єктів господарювання цієї галузі займалися Н.Ю. Мардус, О.О. Фальченко та С.В. Брік [3]. Питання нормативно-правового регулювання та державної підтримки розвитку готельної індустрії вирішувала А.С. Колесніченко [4]. Теоретико-методичними та прикладними аспектами використання методів прогнозування в процесі управління ризиками готельно-ресторанного бізнесу займалась Т.А. Жадан [5]. Проблеми формування фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах господарювання розглядала М.В. Рета [6]. Вирішенням питань логістики та статистичного аналізу займалися Т.Ю. Чайка, Л.С. Стригуль, В.А. Александрова [7] та інші вчені.

Попри велику цінність наукового внеску, зробленого науковцями, як і раніше, потребують уваги питання обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності готельних підприємств, підґрунтям якого є інформаційна база звітності підприємства.

Постановка завдання. Метою статті є подальше визначення ключових напрямів обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства готельного бізнесу задля регулювання напрямів його розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно з даними Державної служби статистики [2] за 2011–2017 роки спостерігається як зменшення туристичних потоків до України з 2011 року по 2014 рік, так і їх збільшення з 2014 по 2017 роки (табл. 1). Так, якщо у 2011 році кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, складала 21 млн. 415 тис. осіб, то вже у 2014 році їх кількість зменшена майже на 41,6% до 12 млн. 428 тис. осіб, що пояснюється складними економічними та політичними обставинами.

При цьому зменшується також кількість туристів, які обслуговувались туроператорами та турагентами, а кількість громадян України, які виїжджали за кордон, постійно збільшується (з 19 млн. 773 тис. осіб у 2011 році до 26 млн. 437 тис. осіб у 2017 році). Проте вже з 2015 року можна спостерігати збільшення як кількості іноземців, які відвідали Україну, до 14 млн. 229 тис. осіб, так і збільшення кількості туристів, яких обслуговували туроператори та турагенти, до 2 млн. 806 тис. осіб у 2017 році. У 2017 році порівняно з 2014 роком (табл. 2) відбувається зростання обсягу туристів, які обслуговувались у колективних засобах розміщення, до 6 млн. 661 тис. осіб, які проживали у 4 115 колективних засобах розміщення.

Найбільша кількість колективних засобів розміщення у 2017 році працювала в Одеській (529 од.), Запорізькій (374 од.) та Львівській (337 од.) областях, а найбільша кількість готелів зустрічала туристів у Львівській (208 од.), Івано-Франківській (244 од.), Закарпатській та Одеській областях (по 208 од. готелів).

Доходи від надання послуг колективними засобами розміщення у 2017 році дорівнюють 12 683 950 тис. грн., окремо готелями отримано 8 269 300,6 тис. грн. доходів. Середньооблікова кількість працівників, які працювали в колективних засобах розміщення, у 2017 році складає 62 тис. 982 особи, у готелях – 21 тис. 547 осіб.

Проте нині основними проблемами готельної індустрії, на думку В.О. Александрової, в Україні є:

- застарілі методи обслуговування клієнтів та специфіка управління;
- неефективна організаційна структура;
- відсутність грамотної рекламної діяльності;
- неефективне управління доходами;
- застарілі основні фонди та застосування недосконалих технологій;
- неефективна цінова політика;
- низька якість пропонованого набору послуг, на якому відбивається незадовільний стан готель-

Таблиця 1

Туристичні потоки України за 2011–2017 роки [2]

Рік	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон, усього	Кількість іноземців, які відвідали Україну, усього	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, усього	Зокрема:		
				іноземні туристи	туристи – громадяни України, які виїжджали за кордон	внутрішні туристи
2011	19 773 143	21 415 296	2 199 977	234 271	1 250 068	715 638
2012	21 432 836	23 012 823	3 000 696	270 064	1 956 662	773 970
2013	23 761 287	24 671 227	3 454 316	232 311	2 519 390	702 615
2014	22 437 671	12 711 507	2 425 089	17 070	2 085 273	322 746
2015	23 141 646	12 428 286	2 019 576	15 159	1 647 390	357 027
2016	24 668 233	13 333 096	2 549 606	35 071	2 060 974	453 561
2017	26 437 413	14 229 642	2 806 426	39 605	2 289 854	476 967

Таблиця 2

Колективні засоби розміщення [2]

Рік	Кількість колективних засобів розміщення, од.			Кількість осіб, що перебували у колективних засобах розміщення, тис. осіб		
	усього	зокрема:		усього	зокрема:	
		готелів та аналогічних засобів розміщення	спеціалізованих засобів розміщення		готелів та аналогічних засобів розміщення	спеціалізованих засобах розміщення
2011	5 882	3 162	2 720	7 426,9	4 656,8	2 770,1
2012	6 041	3 144	2 897	7 887,4	4 983,9	2 903,5
2013	6 411	3 582	2 829	8 303,1	5 467,8	2 835,3
2014	4 572	2 644	1 928	5 423,9	3 814,2	1 609,7
2015	4 341	2 478	1 863	5 779,9	4 297,2	1 482,7
2016	4 256	2 534	1 722	6 544,8	5 037,1	1 507,7
2017	4 115	2 474	1 641	6 661,2	5 135,2	1 526,0

них будівель, що вимагають поточного або капітального ремонту;

– відсутність резерву підготовлених кадрів, що дає змогу гнучко вирішувати проблеми сезонного коливання завантаження;

– неефективна організація праці у низці готелів, що приводить до підвищення трудовитрат в процесі готельного обслуговування;

– відсутність на ринку готельних послуг достатньої кількості кадрів, що мають необхідну для сучасних умов роботи кваліфікацію [8, с. 90].

Доцільно доповнити цю сукупність проблемних факторів питанням, яке потребує додаткової уваги науковців, а саме формування достатнього рівня організації обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємств готельного бізнесу.

Більшість сучасних науковців пов'язує фінансові результати діяльності підприємства готельного бізнесу з доходами підприємства від надання послуг гостинності (як таких, що означені в установчих документах, так і таких, що є разовими та не потребують ліцензування) та витратами, які понесені підприємством для отримання вищезазначених доходів. «Фінансові результати є основою збільшення економічного потенціалу підприємства. У величині фінансових результатів безпосередньо віддзеркалюються усі аспекти діяльності суб'єкта господарювання: технологія й організація виробництва, система внутрішнього та зовнішнього контролю та інші особливості діяльності. Результатом господарської діяльності є її економічний підсумок, який має дві форми прояву: позитивний та негативний, тобто прибуток і збиток» [9, с. 511].

Прибуток є рушійною силою ринкового механізму господарювання, основним джерелом економічного та соціального розвитку підприємства й держави загалом. Ця важлива роль прибутку зумовлена такими його функціями:

– оціночна (прибуток – це критерій та показник ефективності діяльності, адже сама наявність прибутку свідчить про ефективність діяльності підприємства);

– стимулююча (прибуток є метою, яка визначає поведінку суб'єктів господарювання щодо покращення методів роботи, рівня технологій);

– фондоутворююча (на макрорівні прибуток є базою економічного розвитку держави, адже через систему оподаткування мобілізуються необхідні грошові ресурси до державного бюджету; на мікрорівні він є джерелом зростання ринкової вартості підприємства, розширення діяльності);

– соціальна (на основі розподілу та перерозподілу прибутку задовольняються різноманітні потреби колективу підприємства, держави та суспільства загалом) [9, с. 512].

Таким чином, економічним підсумком господарської діяльності підприємств готельного бізнесу є фінансовий результат, який характеризує всі аспекти функціонування підприємства, а динаміка змін фінансового результату свідчить про можливі тенденції розвитку готельного підприємства в стратегічному періоді.

У зв'язку з цим операції з формування, розподілу та використання фінансових результатів готельного підприємства, його доходів та витрат підлягають контролюванню, що забезпечує своєчасність внесення коригувань у господарську діяльність задля уникнення збитків, досягнення бажаного рівня прибутковості та покращення фінансового стану у зовнішньому середовищі.

Для забезпечення функціонування системи управління фінансовими результатами діяльності підприємства необхідна різноманітна інформація, що надається бухгалтерським обліком. Вся отримана інформація перевіряється, визначається її відповідність встановленим формам, встановлюється правильність арифметичних підрахунків, демонструється зіставлення показників. Після цього інформація обробляється, а саме відбувається загальне ознайомлення з документами, їх змістом; визначаються та порівнюються одне з одним відхилення; визначається вплив факторів на об'єкт, що аналізується; виявляються резерви та шляхи їх використання. Відповідно до узагальнених та систематизованих результатів аналізу готуються проекти управлінських рішень, що передаються в систему управління. Якщо бухгалтерський облік надає інформацію, то економічний аналіз повинен перетворити її на придатну для прийняття рішення [9, с. 17].

Схема та складові обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємства відображені на рис. 1. Основними складовими такої системи є облікова система та аналітична система. До облікової системи віднесено фінансовий облік, управлінський облік та податковий облік на підприємстві, а до аналітичної – організаційні етапи аналітичної роботи на підприємстві. Аналітичне дослідження можна умовно поділити на три основні етапи (підготовчий, аналітичний, підсумковий). Система бухгалтерського обліку доходів, витрат і фінансових результатів має бути такою, щоб забезпечувати оптимальну економічність даних про їх збирання й оброблення, а також максимальну ефективність праці виконавців. Інструментом реалізації цього може бути належним чином сформована облікова політика підприємства, яка враховує специфіку обліку доходів, витрат та фінансових результатів [10, с. 62].

Як процес організації бухгалтерського обліку, так і процес організації й проведення економічного аналізу складаються з підготовчої, методичної, технічної та організаційної стадій (табл. 3).

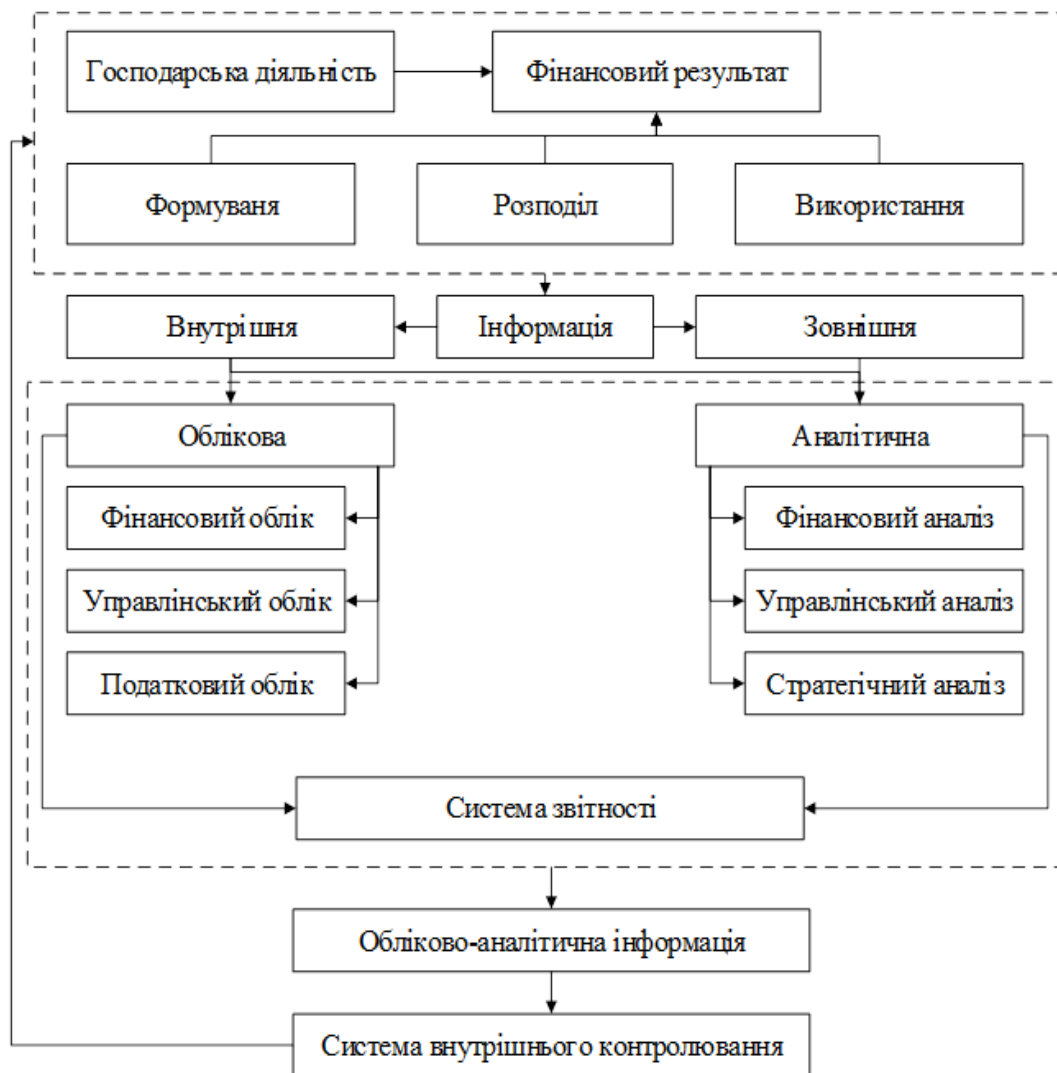

Рис. 1. Система обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності готельного підприємства

Підготовчий етап аналізу фінансових результатів готельного підприємства передбачає визначення завдань та об'єктів аналізу, вивчення матеріалів та результатів за раніше проведеним аналізом відібраних об'єктів, складання плану аналізу та графіку його проведення, розроблення програми та всього інструментарію аналізу (макетів таблиць, алгоритмів розрахунків тощо), обмеження кола необхідної інформації для проведення аналізу, а також попереднє ознайомлення з нею [9, с. 45–46]. Ознайомлення з матеріалами та результатами раніше проведеного аналізу за визначеною програмою або об'єктами дасть змогу не лише оцінити ефективність вже проведеної аналітичної роботи, але й врахувати під час подальшого планування допущені раніше помилки та недоліки.

Основою організації економічного аналізу фінансових результатів, доходів та витрат готельного підприємства на підготовчому етапі є його планування. Для цього складаються план аналі-

тичної роботи та програма аналізу. В плані аналітичної роботи висвітлюються:

- тема аналізу та напрями використання його результатів;

- програма та календарний графік проведення, розподіл окремих ділянок роботи між виконавцями, а також строк здійснення аналізу (графік виконання аналітичних робіт має передбачити найстисліші терміни, оскільки чим оперативніше аналіз, тим ефективніше використовують його результати в управлінні виробництвом);

- перелік інформаційних джерел аналізу та способи отримання інформації, якої не вистачає;

- розроблення макетів аналітичних таблиць та вказівок щодо їх заповнення, а також пропозицій щодо графічного оформлення матеріалів та результатів аналізу, загальне методологічне забезпечення [9, с. 45–46].

В плані організації та проведення аналізу загалом по готельному підприємству слід передбачити вжиття заходів, які пов'язані з методичним управ-

Процес організації бухгалтерського обліку фінансових результатів

Стадії процесу	Основні етапи
Підготовча стадія	<ul style="list-style-type: none"> – Ознайомлення зі стратегією розвитку підприємства; – ознайомлення з поточним планом розвитку підприємства; – визначення фактів господарського життя, об'єктів бухгалтерського обліку; – визначення місць виникнення доходів, центрів доходів, способів визнання.
Методична стадія	<ul style="list-style-type: none"> – Вибір об'єктів первинного документування та носіїв первинної інформації, складання переліку форм первинних документів, їх проектування, встановлення порядку та процедур здійснення записів у первинних документах; – встановлення строків та порядку проведення інвентаризації; – вибір методу оцінювання активів підприємства; – визначення майбутніх ризиків щодо отримання доходів, витрат; – вибір номенклатури рахунків бухгалтерського обліку, розроблення структури рахунків; – вибір та затвердження переліку типових бухгалтерських проводок; – визначення переліку та розроблення форм внутрішньої звітності й порядку їх заповнення.
Технічна стадія	<ul style="list-style-type: none"> – Розроблення переліку та форм облікових регістрів; – встановлення порядку здійснення записів в регістрах та переносу даних в реєстри.
Організаційна стадія	<ul style="list-style-type: none"> – Встановлення найбільш економічної та зручної загальної схеми обліку; – визначення оптимальної структури облікового апарату та розподіл облікової праці за ділянками обліку; – встановлення норм праці та часу, необхідного для виконання робіт, а також визначення оптимальної кількості бухгалтерів; – набір кадрів, їх навчання та організація робочих місць бухгалтерів; – розміщення облікового апарату; – встановлення відповідних інформаційних зв'язків між окремими частинами бухгалтерії та між бухгалтерією й оперативними підрозділами підприємства (встановлення належного діловодства та документообігу); – мотивація працівників бухгалтерії (оплата праці, інші види стимулювання); – встановлення правильного й точного обліку роботи працівників, контроль за виконанням ними своїх функцій; – організація архіву бухгалтерських документів; – організація безпеки та захисту облікової інформації.

лінням аналітичною роботою (інструктивні наради для виконавців, забезпечення їх методичними вказівками та інструктивними матеріалами), а також з контролем за її ефективністю. Аналітичний етап роботи включає:

- збір (із залученням статистичної звітності, даних синтетичного та аналітичного обліку, планової документації, результатів спеціальних спостережень, зовнішніх джерел тощо) та перевірку достовірності інформації, що використовується (достатня та достовірна інформація є головною умовою ефективності аналітичної роботи); обсяг інформації, що використовується під час економічного аналізування, має бути необхідним та достатнім; збір інформації є трудомістким процесом, для економії часу слід окреслити межі джерел, з яких формується інформаційна база;

- систематизацію накопичених матеріалів;

- забезпечення зіставленості показників (за оцінкою, структурою, принципами побудови тощо);

- статистичну обробку отриманих даних (вираховування середніх, відносних величин, групування показників тощо), заповнення аналітичних таблиць;

- розроблення аналітичних показників, необхідних для вирішення поставлених завдань, визначення факторів та ступеня їх впливу на відповідні показники діяльності підприємства, виявлення

причинних зв'язків між цими показниками та відповідними господарськими процесами;

- пошук резервів збільшення ефективності виробництва тощо [9, с. 47–48].

Також важливою складовою обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності готельного підприємства, на думку низки науковців, є формування та впровадження у діяльність підприємства облікової політики, розроблення положення про аналітичну роботу на готельному підприємстві.

Положення про аналітичну роботу – це управлінський документ, де встановлена сукупність правил проведення аналітики всіма підрозділами підприємства щодо взаємозв'язку аналітики зі стратегією розвитку підприємства, особливостей отримання інформації в обліково-аналітичних системах, порядку доступу до інформації, відповідальності за надання некоректної інформації або бездіяльності [11, с. 67].

Основними етапами формування положення про аналітичну роботу на підприємстві готельного бізнесу доцільно визначити:

- затвердження комісії з розроблення положення;

- проведення аналізу роботи підрозділів задля визначення переліку обліково-аналітичної інформації, що необхідна для виконання основних функцій підрозділу;

– затвердження ключових припущень, що враховують особливості діяльності компанії та можуть впливати на аналітичний процес;

– опис обліково-аналітичних систем, що використовуються для отримання інформації, необхідної для розрахунків;

– опис політики доступу до обліково-аналітичних даних різними підрозділами підприємства;

– визначення необхідності автоматизації окремих модулів обліково-аналітичних систем, що дасть змогу швидше та з меншими затратами отримувати необхідну інформацію;

– підготовку проекту положення про аналітичну роботу на підприємстві;

– навчання в межах підрозділів по роботі з обліково-аналітичною інформацією, роз'яснення положень щодо діяльності підрозділу та підприємства загалом;

– візування керівником підприємства, комісією по розробленню положення та керівниками підрозділів положення про аналітичну роботу;

– початок роботи згідно з положенням;

– внесення коректив під час зміни стратегії, стратегічних цілей, організаційної структури або інших вагомих чинників, що впливають на аналітичний процес та діяльність підприємства загалом [11, с. 68–69].

Висновки з проведеного дослідження.

За результатами проведеного дослідження доведено, що тенденції розвитку підприємств готельного бізнесу спричинили зростання інформаційних потреб учасників ринку туристичного бізнесу, наслідком чого є зростання вимог до формування та дієвості обліково-аналітичного забезпечення процесів управління розвитком підприємств готельного бізнесу. Визначено, що основними складовими обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємства є облікова система, до якої доцільно віднести фінансовий, управлінський та податковий облік, та аналітична система, яка включає організаційні етапи аналітичної роботи на підприємстві готельного бізнесу. Відзначено особливу роль облікової політики, запропоновано основні етапи розроблення положення про аналітичну роботу готельного підприємства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: офіц. текст, схвалений Кабінетом Міністрів України 16 березня 2017 року № 168-р. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

2. Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 році / Державна служба статистики України; викон. В.Л. Вержанська. Київ: ДП «Інформ-вид. Державної служби України», 2018. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Мардус Н.Ю., Фальченко О.О., Брік С.В. Обліково-аналітичне забезпечення підприємств готельно-

ресторанної справи. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки): зб. наук. пр. № 46(1267). Харків: НТУ «ХПІ», 2017. С. 83–86. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/34079>.

4. Колесніченко А.С. Нормативно-правове регулювання та державна підтримка розвитку готельної індустрії як інституту туризму. Причорноморські економічні студії. 2017. Вип. 23. С. 37–42. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/34459>.

5. Жадан Т.А. Теоретико-методичні та прикладні аспекти використання методів прогнозування у процесі управління ризиками готельно-ресторанного бізнесу. Інфраструктура ринку. 2017. Вип. 12. С. 43–48. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/12_2017_ukr/10.pdf.

6. Рета М.В. Формування фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: зб. наук. пр. Сер.: Економіка і менеджмент. Вип. 27. Ч. 2. Одеса: ВД «Гельветика», 2017. С. 129–133.

7. Чайка Т.Ю., Стригуль Л.С., Александрова В.О. Застосування статистичного аналізу Text-Mining при уточненні і стандартизації визначення логістики готельно-ресторанного бізнесу. Економічний аналіз: зб. наук. пр. Т. 28. № 3. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 123–133.

8. Александрова В.О. Визначення чинників та їх вплив на розвиток готельно-ресторанного бізнесу. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки): зб. наук. пр. № 45(1266). Харків: НТУ «ХПІ», 2017. С. 89–92.

9. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз. Житомир: ПП «Рута», 2007. 704 с.

10. Мельник Т.Ю. Обліково-аналітичне забезпечення контролювання фінансових результатів підприємства: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.09; Житомирський державний технологічний університет. Житомир, 2016. 24 с.

11. Семенюк Л.В. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного розвитку підприємств ресторанного господарства: дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.09; ЛНУ ім. Івана Франка; наук. кер. З.Л. Бандура. Львів: б. в., 2016. 275 с.

REFERENCES:

1. Ofitsiyni tekst skhvalenyu Kabinetom Ministriv Ukrainy 16 dereznia 2017 roku Stratehiia rozvytku turizmu ta kurortiv na period do 2026 roku [Development Strategy of tourism and resorts for the period up to 2026]. (2017). kmu.gov.ua. Retrieved from: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=249826501> (in Ukrainian)

2. Karmazina O.O. (Eds.). (2018). Kolektyvni zasoby rozmishchuvannia v Ukraini u 2017 rotsi [Collective means of placing in Ukraine in 2017]. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny. ukrstat.org. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian)

3. Mardus N.Yu., Falchenko O.O., Brik S.V. (2017). Oblikovo-analitychne zabezpechennia pidpriemstv hotelno-restoranoi spravy [Accounting and analytical support of enterprises of hotel and restaurant business]. Kharkiv: NTU "KhPI", pp. 83–86. Retrieved from:

http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/12_2017_ukr/10.pdf (in Ukrainian)

4. Koliesnichenko A.S. (2017). Normatyvno-pravove rehuliuвання ta derzhavna pidtrymka rozvytku hotelnoi industrii yak instytutu turyzmu [Normative-legal regulation and state support of development the hotel industry as a tourism institution]. Odessa: Black Sea Economic Studies, pp. 37–42. Retrieved from: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/34459> (in Ukrainian)

5. Zhadan T.A. (2017). Teoretyko-metodychni ta prykladni aspekty vykorystannia metodiv prohnozuvannia u protsesi upravlinnia ryzykamy hotelno-restorannoho biznesu [Theoretical, methodical and applied aspects of the use of forecasting methods in the process of risk management of hotel and restaurant business]. Odessa: Market Infrastructure, pp. 43–48. Retrieved from: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/33428> (in Ukrainian)

6. Reta M.V. (2017). Formuvannia finansovykh rezultativ pidpriemstv hotelno-restorannoho biznesu [Formation of financial results of enterprises of hotel-restaurant business]. Odessa: Publishing House "Helvetica", pp. 129–133. Retrieved from: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/36891> (in Ukrainian)

7. Chaika T.Yu. (2018). Zastosuvannia statystychnoho analizu Text-Mining pry utochnenni i standarty-

zatsii vyznachennia lohistyky hotelno-restorannoho biznesu [Application of statistical analysis of text mining at updating and standardization of determination of logistics of hotel restaurant business]. Ternopil: TNEU, pp. 123–133. Retrieved from: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/38887> (in Ukrainian)

8. Aleksandrova V.O. (2017). Vyznachennia chynnykiv ta yikh vplyv na rozvytok hotelno-restorannoho biznesu [Determination of factors and their influence on development of hotel-restaurant business]. Kharkiv: NTU "KhPI", pp. 89–92. Retrieved from: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/33904> (in Ukrainian)

9. Moshenskyi S.Z. (2007) Ekonomichnyi analiz [Economic analysis]. Zhytomyr: Private enterprise "Ruta" (in Ukrainian)

10. Melnyk T.Yu. (2016). Oblikovo-analitychne zabezpechennia kontroliuvannia finansovykh rezultativ pidpriemstva [Accounting-analytical providing of the enterprises' financial results control process] (PhD Thesis), Zhytomyr: ZSTU.

11. Semeniuk L.V. (2016). Oblikovo-analitychne zabezpechennia stratehichnogo rozvytku pidpriemstv restorannoho hospodarstva [Accounting and analytical support of the strategic development of the restaurant business enterprises] (PhD Thesis), Lviv: Ivan Franko National University of Lviv.

Poberezhna N.M.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Economic Analysis and Accounting
National Technical University "Kharkov Polytechnic Institute"

Strygul' L.S.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Economic Analysis and Accounting
National Technical University "Kharkov Polytechnic Institute"

Melen' O.V.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Economic Analysis and Accounting
National Technical University "Kharkov Polytechnic Institute"

**THE ACCOUNTING-ANALYTICAL PROVISION OF RESULT ACTIVITIES MANAGEMENT
IN HOTEL BUSINESS ENTERPRISES**

The managers and owners of hotel companies are faced with the task of finding new accounting approaches and methods for managing their activities.

From 2015 there is an increase of tourist flows to Ukraine. Ukraine was visited by 2 million 806 thousand foreign tourists in 2017. There were 4,115 collective accommodation facilities operating in Ukraine in 2017: 208 hotels were operating in the L'viv region, there were 244 hotels in the Ivano-Frankivsk region and 208 hotels in the Zacarpathian and Odessa regions. In 2017 hotels received income 8 269 300.6 thousand UAH. The hotels employed 21,547 employees.

Issues of effective actual and strategic management of the hotel business enterprises activities acquire particular relevance. There is an increasing demand for an adequate level of accounting-analytical provision for hotel activities.

The main problems of the hotel industry are:

- outdated management specifics and customer service methods;
- ineffective organizational structure;
- lack of effective advertising;
- outdated fixed assets and imperfect technologies;

- ineffective pricing policy;
- low quality services;
- lack the reserve of trained personnel;
- problems of seasonal tourism;
- inefficient organization of work in a number of hotels;
- lack of skilled personnel;
- insufficient level of accounting-analytical provision of hotel result activities management.

The result of the hotel's business is profit or loss. At the macro level – profit is the basis of economic development of the state, at the micro level – is a source of market value growth of the hotel and expansion of its activities.

Operations of hotel financial results formation, distribution and usage, its income and expenses are subject to control. The information required for accounting is provided by accounting. Economic analysis converts passed information into a data for decision making.

The scheme of accounting-analytical provision of results activities management in hotel business enterprises is proposed. Two components are identified: accounting system and analytical system. The accounting system includes financial accounting, management accounting and tax accounting at the enterprise. Analytical system includes organizational stages of analytical work.

The process of organization of accounting and analysis consists of the preparatory stage, the methodological stage, the technical stage and the organizational stage.

The components of accounting-analytical provision of results activities management in hotel business enterprises are the formation of accounting policies and the development of the provision of analytical work.

The process of organization of accounting and analysis consists of the preparatory stage, the methodological stage, the technical stage and the organizational stage.

The components of accounting-analytical provision of results activities management in hotel business enterprises are the formation of accounting policies and of the analytical work of the hotel enterprise regulations development.

The main stages of the formation of the provision for analytical work are: affirmation of the commission for the development of the situation; conducting analysis of the work of divisions and determining the list of accounting and analytical information; definition of the features of the company's activities that have an impact on the analytical process; description of accounting and analytical systems; description of the access policy to accounting and analytical data by different departments of the hotel; automation of individual modules of accounting and analytical systems; preparation of the draft position on analytical work at the enterprise; providing trainings in units about work with accounting and analytical information; approval the provision for analytical work by the head of the company, by the commission of development the provision for analytical work and the heads of departments; getting started according to the provision.